24 GRUDNIA 2004 Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Kask i Okolic ROK 1, NUMER 9

Wiadomości z Kask i Okolic

Boże Narodzenie

Jest taka noc, na którą człowiek czeka i za którą tęskni.
Jest taki wyjątkowy wieczór w roku, gdy wszyscy obecni
gromadzą się przy wspólnym stole.
Jest taki wieczór, kiedy gasną spory, znika nienawiść...
Wieczór, gdy łamiemy opłatek, składamy życzenia...
To noc wyjątkowa... Jedyna... Niepowtarzalna...
Noc Bożego Narodzenia.

Pełnych ciepła, spokoju i radości
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności
w każdym dniu nadchodzącego
Nowego Roku

S Y M B O L E
B O Ż E G O N A R O D Z E N I A

C H O I N K A

Na wigilię Bożego Narodzenia niemal każda polska rodzina umieszcza w swoim mieszkaniu i dekoruje choinkę. Jest to jedna z najmłodszych tradycji wigilijnych. Początkowo, również na ziemiach polskich, popularna była "jodłka", czyli wierzchołek sosny, jodły lub świerku zawieszony u pułapu. Drzewko to miało chronić dom i jego mieszkańców od złych mocy.

Choinka w obecnej formie przyjęła się w Polsce dopiero w XVIII w. Kościół był początkowo niechętny temu zwyczajowi, lecz szybko nadał choince chrześcijańską symbolikę "biblijnego drzewa wiadomości dobra i zła" Choinkę wnosi się do domu 24 grudnia i pozostaje w nim do T r z e c h K r ó l i .

Wśród iglastych gałązek wiją się łańcuchy, lekkie, słomkowe i bibułkowe - pamiątka po wężu-kusicielu. Gwiazda na szczycie drzewka symbolizuje gwiazdę betlejemska, która wiodła Trzech Króli do Dzieciątka Jezus. Świeczki na gałązkach to okruchy ognia, który dawniej płonął w izbie przez całą noc wigilijną.

Obecnie wystrój świątecznego drzewka bardzo się zmienił. Jak wyglądają dzisiejsze choinki zależy wyłącznie od nas i naszej wyobraźni.

K O L Ę D Y

Nieodłącznym elementem Świąt Bożego Narodzenia jest kolęda . Nazwa wywodzi się od słowa "calendae" - tak Rzymianie nazywali początek każdego miesiąca. Owe kolędy, szczególnie styczniowe, obchodzono bardzo radośnie - bawiono się, śpiewano, składano sobie życzenia.

Kościół katolicki zniósł stary, pogański zwyczaj obchodzenia kolęd. Zachowała się jednak tradycja śpiewania pobożnych pieśni, sławiących narodziny Chrystusa.

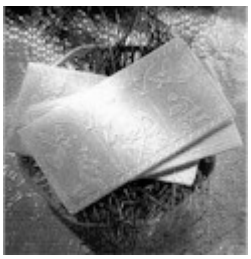
Z biegiem czasu kolędą zwano nie tylko pieśń na Boże Narodzenie, ale także zwyczaj chodzenia po domach z życzeniami świąteczno - noworocznymi, czy odwiedzanie przez kapłana parafian w ich domach. Trudno dziś ustalić dokładnie czas, kiedy pierwsze kolędy pojawiły się w Polsce.

Prawdopodobnie mogło to być już w XIII wieku, kiedy to przybyli do nas ojcowie franciszkanie. Wzorem założyciela swego Zakonu - św. Franciszka z Asyżu - który pierwszy urządził żłóbek wyobrażający Boże Narodzenie, propagowali kult Dzieciątka Jezus. Oni to zaczęli urządzać po kościołach szopki, oni też pierwsi organizowali jasełka - ruchome przedstawienia scen Bożego Narodzenia. Przy takich widowiskach na pewno śpiewano też i stosowne pieśni. Jednak z tego czasu nie zachowała się ani jedna kolęda

Najdawniejsze kolędy, które znamy, pochodzą z wieku XV, a najpopularniejsza z nich to kolęda **„Anioł pasterzom mówił".** Kolędy nigdy nie poszły w zapomnienie, bo śpiewali je z ochotą wszyscy, młodzi i starzy. Przekazywano je z pokolenia na pokolenie, a później drukowano je w zbiorach zwanych "kantyczkami". Największy rozkwit kolęd datuje się na wiek XVII i XVIII. Wówczas powstały znane do dziś: **"Wśród nocnej ciszy", "Lulajże Jezuniu', "Bóg się rodzi".**

O P Ł A T E K

Najważniejszym i najbardziej wzruszającym momentem wigilijnej kolacji było i jest dzielenie się poświeconym opłatkiem. Staropolskie opłatki były różnokolorowe i bardzo ozdobne. Dziś opłatki są białe i ozdobnie wytłaczane.

Nazwa "opłatek" pochodzi od łacińskiego słowa "oblatum", czyli dar ofiarny. Praktyka pieczenia chleba przaśnego niekwaszonego (takiego, jakiego używał Pan Jezus przy Ostatniej Wieczerzy) pochodziła z czasów biblijnych, od Mojżesza i zachowała się w Kościele do dziś, choć obecnie ten chleb ma inny wygląd, jest bielszy, cieńszy i delikatniejszy.

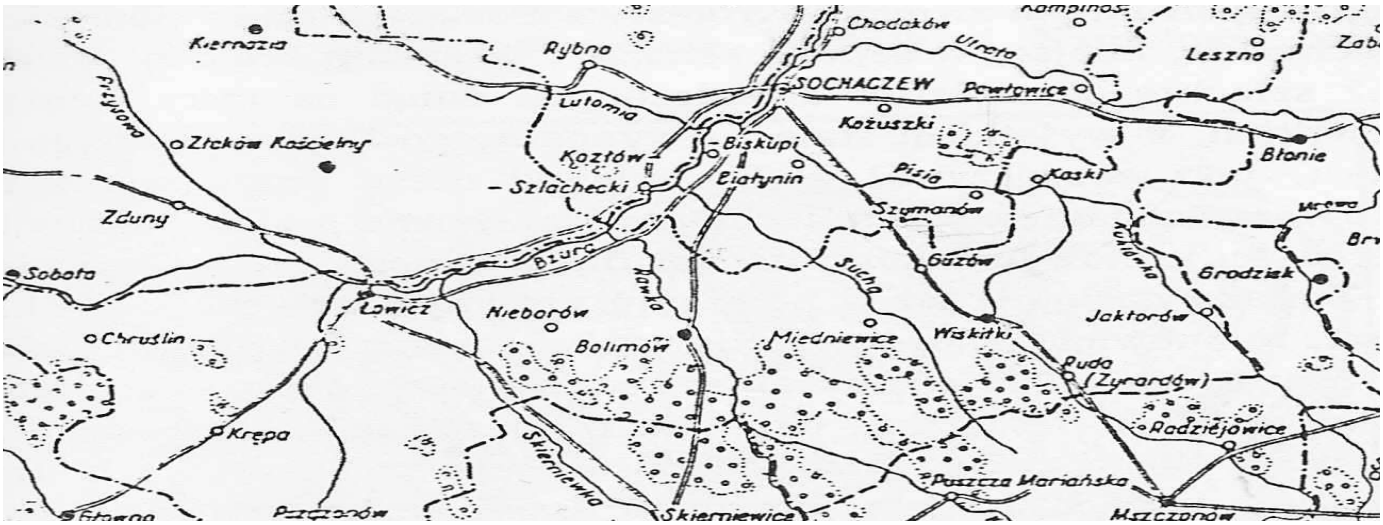
Opłatki, jakie my dziś znamy (nebula - mgiełka) pierwsi zaczęli wypiekać zakonnicy z klasztoru benedyktyńskiego we Francji. Stamtąd zwyczaj ten rozpowszechnił się na całą Europę i wraz z chrześcijaństwem przybył także do Polski. Opłatek używany był jednak wyłącznie do Mszy św. i do konsekracji komunikantów dla wiernych. Dopiero od XV wieku stał się bardziej popularny, kiedy nastąpił jego masowy wypiek.

Pięknym staropolskim zwyczajem jest zapraszanie na Wigilię ludzi samotnych - tak aby w ten wieczór nikt nie był opuszczony i smutny.

„ Z H I S T O R I I K A S K I O K O L I C ”

ARTYKUŁY POWSTAJĄ NA PODSTAWIE MATERIAŁÓW DOSTARCZONYCH PRZEZ P. EDWARDA MICHAŁOWSKIEGO

Krystyn z Piaseczna herbu Gozdawa był właścicielem Kask tylko do roku 1409 (lub 1412 r.- nie znana jest dokładniejsza data jego śmierci). Zmarł bezpotomnie i w myśl ówcześnie obowiązującego prawa, Kaski wróciły pod panowanie wcześniejszego właściciela – księcia mazowieckiego Siemowita IV.

ZIEMIA SOCHACZEWSKA W WIEKACH XIV—XVIII

O D S Ł O N A T R Z E C I A

Jest rok 1426 – Siemowit IV umiera. Jego żona Aleksandra - siostra króla Władysława Jagiełły - zarządza Ziemią Rawską i Sochaczewską. Następnie tę ziemię dziedziczy jej syn Siemowit V, potem jego potomkowie — Siemowit VI i Władysław II, którzy wspólnie władają Ziemią Rawską, Sochaczewską i Gostynińską.

W 1476 r. król Kazimierz Jagielończyk - po długich sporach z matką zmarłych braci (Siemowiata V i Władysława II), księżną Anną —włączył Ziemię Sochaczewską do Korony, a Kaski stały się dobrami królewskimi i utworzono z nich starostwo niegrodowe.

W okresie panowania króla Zygmunta Starego majątek przeszedł pod patronat królowej Bony. Kaski stanowiły wówczas ważny ośrodek administracji kościelnej i państwowej.

Z materiałów, które posiadamy (Lustracje Województwa Rawskiego lata 1564 i 1570) wynika, że wieś Kaski zamieszkiwało:

- 117 kmieci,
- 11 ogrodników
- 27 karczmarzy.

Były 3 domy szlacheckie, kościół, młyn na rzece Gongolinie (dziedziczony zgodnie z aktem nadania z 13 stycznia 1407 r.)

Granice Kask wyznaczały wsie: Wiskitki, Oryszew, Szymanów, Seroki. Oraz puszcze: Wiskicka i Jaktorowska.

Ziemie na terenie Kask obsiewano podobnie jak dziś: żytem, pszenicą, jęczmieniem, owsem. Siano również groch, proso, konopie, mak i chmiel, czego dziś już się nie spotyka.

Hodowano, tak jak dziś, krowy, świnie i drób. A w latach 1564/70 także owce.

Anna Bodych
Anna Wojciechowska

40 lat minęło

W styczniu 2005 roku OSP Osiny będzie obchodzić jubileusz 40 lat istnienia.

5.01.1965 r. na zebraniu wiejskim we wsi Osiny została powołana do życia jednostka pożarna, do której wstąpiło 25 członków. W skład pierwszego Zarządu wchodzili:

Zygier Wacław – Prezes Zarządu
Stegienko Zygmunt – Naczelnik
Kołodziejak Jan – Skarbnik
Nowakowski Janusz – Sekretarz
Wiśniewski Stanisław – Gospodarz

W 1965 r. założyliśmy Ochotniczą Straż Pożarną na Osinach. Wacław Zygier chciał przekazać działkę dla jednostki, jednak nie spełniała ona warunków geodezyjnych. Nie zraziło nas to, szukaliśmy innego placu. Jeden z założycieli druh Wiśniewski Stanisław przekazał teren, który (tym razem) spełniał warunki geodezyjne. Jest to ten plac, na którym do dziś stoi strażnica – wspomina jeden z założycieli Jan Kołodziejak.

Strażacy ciężko pracowali – organizowali zbiórki szkoleniowe. W lipcu 1965 roku druhowie otrzymali od Komendanta Powiatowej Straży Pożarnej w Grodzisku Mazowieckim motopompę M-200 oraz węże strażackie. Od tego momentu mogli rozpocząć szkolenie praktyczne.

Pod swoją siedzibę wybrali działkę, którą otrzymali nieodpłatnie od druha Stanisława Wiśniewskiego w 1967 roku. Dwa lata później rozpoczęto budowę remizy, która w 1971 r. została oddana do użytku. Był to czas bardzo wytężonej pracy dla Zarządu oraz członków OSP Osiny. W tym czasie (lata 1968-1997) funkcję prezesa OSP pełnił **Wacław Rutkowski**. To za jego kadencji - w 1973 roku - druhowie otrzymali przydział na samochód bojowy marki Star 20 z Zakładów Mechanicznych „Ursus". Należy wspomnieć, że OSP Osiny była pierwszą Strażą w okolicy, która (1969 r.) utworzyła drużynę kobiecą.

Na Osiny przyprowadziła mnie młoda blondynka, która została moją żoną. Mój teść należał do straży, namówił mnie, abym się zapisał i tak zostałem strażakiem. Na początku byłem kierowcą samochodu bojowego – wspomina druh Tomasz Boniecki..

Możemy się pochwalić, że jeden z naszych wychowanków – Daniel Boniecki - został przyjęty do Powiatowej Straży Pożarnej w Żyrardowie. Prócz tego w bieżącym roku, nasz Gospodarz Jan Kołodziejak, został odznaczony najwyższym odznaczeniem strażackim – Złotym Znakiem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych.

Gdy objąłem stanowisko prezesa, postanowiliśmy wyremontować naszą remizę. Stał tu tylko budynek, który pełnił funkcję garażu, a jego cześć zajmowało pomieszczenie dla druhów. W tym czasie wyrosło nam młode pokolenie strażaków, którzy bardzo wiele pracy i wysiłku włożyli, tak samo jak my – starsi druhowie – w remont i rozbudowę naszej strażnicy – opowiada prezes - *Dobudowaliśmy pomieszczenia socjalne, pokój dla potrzeb Zarządu oraz nowy garaż.*

OSP Osiny wraz z OSP Kaski należą do jednej parafii. *Jednak nasza współpraca nie kończy się na uroczystościach parafialnych. Wspomagamy się wzajemnie za równo w sytuacjach trudnych, jak i w chwilach radosnych* – opowiada prezes OSP Osiny.

Druhowie, co rok w remizie przyjmują księdza proboszcza podczas jego wizyty duszpasterskiej w ich miejscowości, łącząc to przybycie z opłatkiem wigilijnym dla członków jednostki oraz zaproszonych gości. Strażacy z Osin uczestniczą również we wszystkich uroczystościach kościelnych w Parafii Kaski.

Obchody naszego 40-lecia planujemy zorganizować w maju. Jest to dla nas uroczyste wydarzenie, chcemy, aby wszyscy dzielili je z nami. Prócz naszych mieszkańców zaprosimy lokalne władze z dawnej rejonizacji oraz powiatowe jednostki. Nie zapomnimy także o zaprzyjaźnionych jednostkach oraz osobach

pochodzących (wcześniej OSP Osiny podlegała rejonowi Żyrardów). *I jeszcze wiele osób, nie będę wymieniał, gdyż nie chcę nikogo pominąć* – tak opowiada o uroczystości druh Tomasz. *Mimo, że z utęsknieniem czekamy na uroczystość, to jest nam bardzo przykro, gdyż w kwietniu odszedł nasz skarbnik oraz jeden z założycieli straży druh Janusz Nowakowski.*

On nas mobilizował do rozbudowy remizy, wspierał nas we wszystkich działaniach, bardzo wiele mu zawdzięczamy – tak wypominają koledzy druha Janusza Nowakowskiego.

We wrześniu pożegnaliśmy również naszego druha Michała Bujaka, który był naszym opiekunem duchowym i nie skąpił nam pomocy materialnej oraz wspierał nas we wszystkich działaniach korzystnych dla OSP Osiny – dodaje prezes Tomasz Boniecki.

Jednostka Osiny, tak jak każdy z nas, również boryka się z problemami. Jednym z nich jest uporanie się z dokumentami dotyczącymi dzierżawy placu, który 40 lat temu otrzymała na zagospodarowanie dla Straży. Dlatego m.in. druhowie nie mogą ogrodzić swojego placu, gdyż nie jest on prawnie ich dzierżawą. *Budowę ogrodzenia zakończymy, gdy uregulujemy wszystkie sprawy związane z dzierżawą*– mówi Hanna Bogucka, pełniąca funkcję sekretarza.

Obecnie do OSP Osiny należy 39 członków oraz członkowie wspierający i honorowi. Funkcję Prezesa Zarządu - od 1997 roku - pełni druh Tomasz Boniecki. Osińska Straż dysponuje samochodem bojowym marki Star 244 z podstawowym wyposażeniem, posiada 2 motopompy, piłę spalinową oraz ubrania dla 2 sekcji.

Od 2001 roku Zarząd pozostaje w niezmiennym składzie:
Tomasz Boniecki – Prezes Zarządu,
Zygier Wojciech zajmuje stanowisko wiceprezesa (oraz skarbnika w zastępstwie zmarłego druha – **Janusza Nowakowskiego**),
Szelachowski Bernard – Naczelnik,
Ciastek Sławomir – Zastępca Naczelnika,
Bogucka Hanna – Sekretarz,
Kołodziejak Jan – Gospodarz,
Boniecka Anna – Kronikarz,
Żygadło Adam – Członek Zarządu.

Anna Wojciechowska
Jerzy Dawidowicz

U NASZYCH STRAŻAKÓW

W listopadzie orkiestra OSP Kaski brała udział w obchodach:

- Narodowego Święta Niepodległości w Katedrze św. Floriana w Warszawie - mszę św. celebrował ksiądz arcybiskup Leszek Sławoj-Głódź,
- Święta Niepodległości w Żyrardowie.

W dniu 1 grudnia orkiestra uczestniczyła w nagraniu programu Odety Moro-Figurskiej - dla telewizji TV4 - „Ja tylko pytam", który wyemitowany zostanie 30 stycznia 2005 roku.

17 grudnia orkiestra i członkowie straży brali udział w pogrzebie byłego Starosty powiatu grodziskiego.

Ostatnie próby orkiestra poświęciła na ćwiczenie kolęd, które wykona w czasie Pasterki w kościele w Kaskach. Uczestniczyli w nich także artyści scen warszawskich.

16 stycznia 2005 z koncertem kolędowym orkiestra wystąpi w Józefowie koło Otwocka.

19 grudnia Zarząd zorganizował wigilię dla członków naszej jednostki, a młodzież z orkiestry podzieliła się opłatkiem 17 grudnia, składając sobie życzenia świąteczno-noworoczne.

Zarząd OSP Kaski

ZŁOTY JUBILEUSZ

18 grudnia 2004 r. w murach naszej szkoły odbyła się uroczystość obchodów Złotych Godów przez 10 par małżeńskich.

Organizatorem spotkania był wójt Gminy *p. Andrzej Kolek* i kierownik Urzędu Stanu Cywilnego *p. Janina Dobrosz.*

Zacni Jubilaci przybyli ze swoimi dziećmi, wnukami i prawnukami.

Najbardziej podniosłą chwilą uroczystości było wręczenie medali za długoletnie pożycie małżeńskie Państwu:

Cecylii i Wacławowi Kalinowskim
Mariannie i Henrykowi Mostek
Władysławie i Teodorowi Konarskim
Krystynie i Henrykowi Praskim
Genowefie i Franciszkowi Skrzypczyńskim
Teresie i Jerzemu Szlaga
Alinie i Ryszardowi Szymańczakom
Weronice i Lucjanowi Szymańskim
Alinie i Henrykowi Wardziakom
Józefie i Józefowi Ziemińskim

W imieniu Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej dekoracji dokonał Wójt Gminy.

Do życzeń składanych szanownym Jubilatom dołączone zostały kwiaty i upominki, które wręczali:
Starosta Powiatu Grodziskiego *p. Marek Wieżbicki*, Przewodniczący Rady Gminy *p. Ryszard Szymańczak*, Radny Powiatu Grodziskiego *p. Aleksander Krzemiński*, Sekretarz Gminy *p. Joanna Zimochocka.*

Były łzy wzruszenia i oczywiście wspomnienia.

Grażyna Tober

Święta Bożego Narodzenia wprowadzają magiczny nastrój. A wszystko za sprawą migających wokół kolorowych światełek, ozdób na choinkach, kolęd, krzątaniny przed wieczerzą wigilijną.

Od lat , wspólnie z naszymi wychowankami staramy się spędzić ten okres tak, aby dostarczył jak najwięcej przeżyć i wzruszeń.

6 grudnia rozpoczyna się okres przygotowań do świąt. Uczniowie stroją choinki, dekorują swoje sale lekcyjne. Ogłaszane są konkursy na najpiękniejszą szopkę, kartę świąteczną, bombkę choinkową.

Ostatni dzień , przed przerwą w zajęciach , ma bardzo uroczysty charakter. Świąteczny apel, spotkania wigilijne w klasach , prezenty. Doniosłym momentem jest przekazanie przez harcerzy Betlejemskiego Światełka Pokoju. Tegoroczne przesłanie brzmi:

„Betlejemskie Światło Pokoju – Światłością Świata , Europy i Polski”

We wtorek 21 grudnia Betlejemskie Światełko Pokoju harcerze nasi przekazali również wójtowi Gminy w Baranowie.

Tego dnia , odbyło się także spotkanie opłatkowe pracowników szkoły , na które jak co roku zaproszeni zostali emeryci oraz władze gminy.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia, życzę, aby atmosfera świątecznych dni na długo zagościła w Państwa sercach, dodając otuchy , wiary i siły w wzmaganiu się z codziennością. Życzę spełnienia wszystkich marzeń, nawet tych niewypowiedzianych oraz wytrwałości w realizacji postanowień noworocznych .

Dyrektor Szkoły
Grażyna Tober